

Veelgestelde vragen Gezondheidsmonitor Jeugd 2023

Zijn leerlingen verplicht om deel te nemen aan de Gezondheidsmonitor Jeugd?

Nee, deelname aan de Gezondheidsmonitor 2023 is geheel vrijwillig. Alle ouders/verzorgers én leerlingen worden vooraf geïnformeerd over het onderzoek. Wilt u niet dat uw zoon of dochter meedoet aan de Gezondheidsmonitor 2023? Dan kunt u dit doorgeven aan de GGD en/of school zonder dat u hiervoor een reden hoeft op te geven. Ook als een leerling zelf niet mee wil doen, dan kan hij of zij dit (ter plekke) aangeven. Voor de betrouwbaarheid van het onderzoek is het echter belangrijk dat zoveel mogelijk jongeren meedoen aan het onderzoek.

Waarom is de Gezondheidsmonitor Jeugd nodig?

De Nederlandse gemeenten hebben de wettelijke taak de gezondheidstoestand van de jeugd te monitoren (periodiek verzamelen van gegevens). Deze taak wordt door de GGD uitgevoerd. Door middel van de Gezondheidsmonitor Jeugd krijgen we inzicht in hoe jongeren hun gezondheid ervaren en beoordelen. Het geeft inzicht in belangrijke onderwerpen zoals geluk, eenzaamheid, stress en vertrouwen. En leefstijl thema's zoals bewegen en alcoholgebruik. In 2021 lag de focus daarnaast op de mogelijke effecten van de coronacrisis op jongeren. Dit jaar is het ook mogelijk om te kijken naar ontwikkelingen en trends. Met de resultaten van het onderzoek wordt landelijk en lokaal beleid ontwikkeld om de gezondheid en leefstijl van leerlingen te bevorderen.

Wat hebben leerlingen zelf aan de Gezondheidsmonitor Jeugd?

Het invullen van de vragenlijst kan jongeren zelf aan het denken zetten over een gezonde leefstijl. Leerlingen die meer willen weten of vragen hebben worden op het eind van de vragenlijst doorverwezen naar contactgegevens en websites met goede en betrouwbare informatie. De monitor wordt uitgevoerd om scholen en gemeenten inzicht te geven in hoe het gaat met jongeren, om gezondheidsbeleid te kunnen ontwikkelen. Het uiteindelijke doel is gezondheidswinst voor jongeren.

Waarom krijgen de leerlingen geen uitnodiging om de vragenlijst thuis in te vullen?

We hanteren met alle GGD'en dezelfde werkwijze, waarbij bewust is gekozen voor de afname van een vragenlijst op middelbare scholen. Het is bekend dat meer jongeren de vragenlijst invullen als dit gezamenlijk op school wordt gedaan in de klas dan wanneer ze dat thuis moeten doen. Het geeft dus een betere respons. Ook voorkómen we zo dat ouders 'meekijken' bij het invullen. We willen echt dat jongeren 100% eerlijk kunnen zijn, ook over gevoelige onderwerpen zoals alcohol, roken, drugs en seksualiteit.

Hoe zit het met de privacy van leerlingen?

Bij het onderzoek is de privacy van leerlingen gewaarborgd. Leerlingen hoeven niet in te loggen. Zij vullen de vragenlijst in via een algemene link. Deze link is uniek voor elke school, op die manier weten we op welke school de vragenlijst is ingevuld. Dit is nodig om de gegevens op schoolniveau terug te kunnen rapporteren. In de vragenlijst wordt **niet** gevraagd naar naam, geboortedatum,

adres of BSN-nummer. De GGD vraagt wel naar de postcode, zodat de GGD de gegevens op gemeenteniveau kan analyseren.

Voldoet het onderzoek aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)?

Uiteraard voert de GGD dit onderzoek uit conform de AVG wet- en regelgeving. In dit onderzoek worden voldoende beveiligingsmaatregelen genomen om gegevens te beveiligen tegen verlies en tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking, bijvoorbeeld door het gebruik van een beveiligde website waar de leerlingen hun vragenlijst invullen.

Hoe veilig is het systeem dat wordt gebruikt voor de vragenlijst?

De Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 is een landelijk onderzoek waarbij er een samenwerking is tussen het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu), GGD GHOR Nederland en alle GGD'en in Nederland. De vragenlijst is geprogrammeerd door Research 2Evolve (ISO 27001 gecertificeerd). Voor de online vragenlijst is gebruik gemaakt van Survalyzer als softwarepakket. De vragenlijst voor de Gezondheidsmonitor jeugd wordt extern gehost op een ISO 27001 gecertificeerde, "dedicated" server. De beveiliging van de server wordt regelmatig getest met een pen & hacktest die een gespecialiseerde, externe partij uitvoert. Daaruit blijkt dat de omgeving goed is beveiligd en geen kwetsbaarheden heeft. GGD GHOR Nederland en Research 2Evolve hebben daarnaast een verwerkersovereenkomst gesloten.

Worden leerlingen en hun ouders/verzorgers zelf ook geïnformeerd over het onderzoek en de privacy?

Ja, ouders/verzorgers en leerlingen ontvangen voor de afname, via de middelbare school, een e-mail met daarin alle informatie over de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023.

Wat gebeurt er met de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd?

GGD'en en het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) verwerken en analyseren de verzamelde gegevens. Op lokaal, regionaal én landelijk niveau ontstaat een beeld hoe het gaat met de gezondheid en het welzijn van jongeren. De resultaten zijn essentieel bij het maken van toekomstgericht gezondheidsbeleid en helpen het ministerie van VWS en gemeenten om nog beter te bepalen waar de nadruk moet liggen op het bieden van zorg en ondersteuning aan jongeren.

Waar worden de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd gepubliceerd?

De resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 worden door het RIVM gepubliceerd op volksgezondheidszorg.info en RIVM Statline. De GGD Hart voor Brabant rapporteert de regionale en gemeentelijke cijfers in een gemeenteprofiel en tabellenboeken. Deze producten worden uiteindelijk geplaatst op de [Brabantscan.nl](https://brabantscan.nl).

De school ontvangt van de GGD een schoolprofiel met daarin de gemiddelde resultaten op groepsniveau. Met deze rapportage krijgt de school een indruk van de leefstijl en gezondheid van de leerlingen en de factoren die daarop van invloed zijn. Ook geeft het bijvoorbeeld een indruk van hoe de leerlingen de sfeer op school ervaren. De school is eigenaar van het schoolprofiel en bepaalt zelf of andere organisaties de gegevens mogen zien.

Hoe heeft GGD Hart voor Brabant middelbare scholen geselecteerd voor de Gezondheidsmonitor Jeugd?

Alle middelbare scholen zijn gevraagd om mee te doen. Om betrouwbare informatie te verzamelen over de gezondheid van de jeugd is het belangrijk dat zoveel mogelijk jongeren meedoen. Wanneer (vrijwel) alle scholen meedoen kunnen we ook cijfers op gemeenteniveau analyseren. Dit is belangrijk voor het lokale gezondheidsbeleid. Hoe meer scholen meedoen, hoe beter het beeld is dat lokale en landelijke bestuurders krijgen van de jeugd. En hoe gericht er beleid kan worden gemaakt.

Samenwerking GGD'en met het Trimbos Instituut

Het Trimbos-instituut voert tegelijk met de Gezondheidsmonitor Jeugd het landelijke 'Peilstationsonderzoek' uit, dit is een verdiepend onderzoek naar mentale gezondheid, alcohol-, tabak en drugsgebruik onder scholieren van 10 t/m 18 jaar. De GGD neemt de Gezondheidsmonitor Jeugd af op alle scholen, in de klassen 2 en 4. Het Trimbos Instituut vindt o.a. ook plaats in deze klassen. Sinds 2023 programmeren we de vragenlijst gezamenlijk. Op basis van toeval, zullen gemiddeld één tot twee leerlingen per klas in plaats van naar de Gezondheidsmonitor Jeugd worden verwezen naar de vragenlijst van het Trimbos-instituut. De vragenlijsten zijn vergelijkbaar qua lengte, dus leerlingen in de klas merken geen verschil tussen de verschillende vragenlijsten. We werken op deze manier samen met het Trimbos-instituut om scholen én leerlingen zo min mogelijk te belasten met verschillende onderzoeken.

De Jeugdgezondheidszorg van de GGD doet ook onderzoek op school en gebruikt hierbij een vragenlijst. Waarom zijn er twee verschillende vragenlijsten?

De landelijk geharmoniseerde Gezondheidsmonitor Jeugd wordt, in opdracht van het ministerie van VWS, uitgevoerd door alle 25 GGD'en onder leerlingen van klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs. Het vindt één keer in de vier jaar plaats. Het is een grootschalig onderzoek dat landelijk zoveel mogelijk op dezelfde wijze en in dezelfde periode wordt uitgevoerd.

De Gezondheidsmonitor Jeugd biedt *informatie op groepsniveau*. Zowel op schoolniveau als ook op gemeente, regionaal en landelijk niveau. Jongeren hun hoeven antwoorden niet te delen en antwoorden zijn niet door anderen in te zien. Op basis van de monitor is het mogelijk om op groepsniveau *trends en ontwikkelingen* in de gezondheid, leefstijl en welzijn van leerlingen te signaleren in de tijd. Deze resultaten worden gebruikt om de gezondheid van jongeren te monitoren en om gezondheidsbeleid te maken.

De Jeugdgezondheidszorg neemt op school een digitale vragenlijst af als voorbereiding op het *individuele contactmoment* met de leerlingen. Deze vragenlijst wordt jaarlijks afgenomen in de klassen 2 en 4. Het onderzoek is niet anoniem. Leerlingen die hulp nodig hebben of behoefte hebben aan een gesprek kunnen bij collega's van de Jeugdgezondheidszorg terecht of worden uitgenodigd voor een gesprek. De vragenlijst is bedoeld voor de individuele zorg van leerlingen.